ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงินรวม

13.1.1 สรุปรายงานการสอบบัญชี

บริษัท ไพรัชวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอเอส จำกัด (โดยมีนายพงทวี รัตนะโกเศศ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 7795 เป็นผู้สอบบัญชี) ได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีในประเทศไทย สำหรับงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 โดยผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัทฯ ที่ได้ตรวจสอบว่ามีความถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

13.1.2 ตารางสรุปงบการเงินรวมสำหรับระยะเวลา 3 ปีที่ผ่านมา

(ก) งบแสดงฐานะการเงิน

หน่วย: ล้านบาท

สินทรัพย์	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	483	277	262
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	6,290	6,464	5,083
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0	0	37
สินค้าคงเหลือ	18,415	19,085	13,144
ลูกหนี้อื่น - สุทธิ	2,331	1,377	2,888
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,766	4,775	1,507
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	**29,285**	**31,978**	**22,921**
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
สินทรัพย์ทางการเงินที่วัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมผ่านกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	0	0	1,071
เงินลงทุนเผื่อขาย	1,474	1,350	0
เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม	2,194	2,207	2,137
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	26,000	25,600	24,750
สินทรัพย์สิทธิการใช้ - สุทธิ	0	0	4,287
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ	161	181	181
ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี-สุทธิ	537	1,501	3,512
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและรายจ่ายรอตัดบัญชี	2,075	1,726	266
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	24	1,700	2,253
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	**32,465**	**34,265**	**38,457**
รวมสินทรัพย์	**61,750**	**66,243**	**61,378**

หน่วย: ล้านบาท

หนี้สินและส่วนของเจ้าของ	ณ 31 ธันวาคม		
	2561	2562	2563
หนี้สินหมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	6,696	7,955	8,015
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	6,996	5,020	4,452
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	9,995	8,091	7,894
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	7,049	14,822	13,854
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	1	1	1
หนี้สินตามสัญญาเช่าส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	0	0	358
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะสั้น	851	787	872
รวมหนี้สินหมุนเวียน	**31,588**	**36,676**	**35,446**
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	1,200	1,817	1,717
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	400	2,350	4,617
หนี้สินตามสัญญาเช่า	0	0	2,440
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงานระยะยาว	2,728	3,280	2,799
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	2	2	0
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	**4,330**	**7,449**	**11,573**
รวมหนี้สิน	**35,918**	**44,125**	**47,019**
ส่วนของเจ้าของ			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนจดทะเบียน	17,110	17,110	17,110
- หุ้นสามัญจำนวน 3,467,916,666 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 4.9338 บาท			
ทุนที่ออกชำระแล้ว	17,075	17,075	17,075
- หุ้นสามัญจำนวน 3,460,858,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 4.9338 บาท			
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	4,032	4,032	4,032
กำไร(ขาดทุน)สะสม			
สำรองตามกฎหมาย	1,001	1,001	1,001
ยังไม่ได้จัดสรร	3,242	(170)	(8,081)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	475	173	325
รวมส่วนของผู้เจ้าของของบริษัทใหญ่	25,825	22,111	14,352
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	7	7	7
รวมส่วนของเจ้าของ	**25,832**	**22,118**	**14,359**
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	**61,750**	**66,243**	**61,378**

(ข) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

หน่วย: ล้านบาท

	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	**2562**	**2563**
รายได้			
รายได้จากการขายและเงินชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง	200,798	169,348	126,672
ต้นทุนขาย	(192,586)	(167,344)	(131,408)
กำไรขั้นต้น	**8,212**	**2,004**	**(4,736)**
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหาร	(5,770)	(6,110)	(5,217)
กำไร (ขาดทุน) จากการขาย	**2,442**	**(4,106)**	**(9,953)**
รายได้อื่น	66	82	67
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	**2,508**	**(4,024)**	**(9,886)**
ส่วนแบ่งกำไรในบริษัทร่วม	384	380	285
กำไร (ขาดทุน) ก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	**2,892**	**(3,644)**	**(9,601)**
ต้นทุนทางการเงิน-สุทธิ	(237)	(313)	(357)
กำไรก่อนภาษีเงินได้	**2,655**	**(3,957)**	**(9,958)**
เครดิต (ค่าใช้จ่าย) ภาษีเงินได้	(429)	892	2,048
กำไร (ขาดทุน) สำหรับปี	**2,226**	**(3,065)**	**(7,910)**
ส่วนที่เป็นของส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	1	1	1
ส่วนที่เป็นของผู้เป็นเจ้าของบริษัทใหญ่	2,225	(3,066)	(7,911)

(ค) งบกระแสเงินสด

หน่วย: ล้านบาท

	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	**2562**	**2563**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) สุทธิสำหรับปี	2,226	(3,065)	(7,910)
รายการปรับปรุง:			
ค่าเสื่อมราคา	1,981	2,019	2,568
ค่าตัดจำหน่าย	30	27	18
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(0)	18	(12)
การลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเพื่อแสดงมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ	198	97	12
การลดมูลค่าสินค้าคงเหลือเพื่อแสดงมูลค่าสุทธิ	0	0	122
ขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	56	24	34
ส่วนแบ่งกำไรจากบริษัทร่วม	(384)	(380)	(285)
ต้นทุนทางการเงิน-สุทธิ	237	313	357
รายได้เงินปันผล	(57)	(62)	(46)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	429	(892)	(2,048)
ขาดทุน(กำไร)ที่ยังไม่รับรู้จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ	(97)	89	21
กระแสเงินสดก่อนการเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน	**4,619**	**(1,812)**	**(7,169)**
การเปลี่ยนแปลงของเงินทุนหมุนเวียน			
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง			
ลูกหนี้การค้า	(1,228)	(188)	1,392
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0	0	(36)
สินค้าคงเหลือ	(538)	(766)	5,929
ลูกหนี้อื่น	(1,493)	953	(1,511)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(650)	(3,050)	2,631
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและรายจ่ายรอตัดบัญชี	(478)	349	93
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	17	(1,650)	(553)
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	2,069	(2,023)	(484)
เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1,750	(2,001)	(228)
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	(487)	0	0
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	81	240	74
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	2	0	(2)
เงินสดได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	**3,664**	**(9,948)**	**136**
ดอกเบี้ยจ่าย	(231)	(238)	(221)
ภาษีเงินได้จ่าย	(1,330)	19	494
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากกิจกรรมดำเนินงาน	**2,103**	**(10,167)**	**409**

หน่วย: ล้านบาท

	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
	2561	**2562**	**2563**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(1,346)	(1,658)	(1,486)
เงินสดจ่ายเพื่อได้มาในสินทรัพย์สิทธิการใช้	0	0	(182)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	41	15	13
ดอกเบี้ยรับ	9	8	3
เงินปันผลรับ	407	424	401
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	**(889)**	**(1,211)**	**(1,251)**
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดจ่ายสุทธิจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	2,225	1,192	(407)
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(900)	(1,617)	(1,633)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	1,500	2,300	2,000
เงินสดรับ (จ่ายคืน) สุทธิจากเงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	149	9,644	1,224
เงินปันผลจ่ายให้แก่เจ้าของของกลุ่มกิจการ	(4,153)	(346)	0
เงินปันผลจ่ายให้แก่ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	(1)	(1)	(1)
เงินสดจ่ายเพื่อชำระหนี้สินตามสัญญาเช่า	0	0	(356)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	**(1,180)**	**11,172**	**827**
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ลดลง) เพิ่มขึ้นสุทธิ	**34**	**(206)**	**(15)**
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	448	483	277
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี	**482**	**277**	**262**

13.1.3 ตารางแสดงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

	หน่วย	ปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม		
		2561	2562	2563
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	เท่า	0.9	0.9	0.6
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	เท่า	0.2	0.2	0.2
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด [1]	เท่า	0.1	(0.3)	0.0
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	เท่า	35.3	26.5	21.8
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	วัน	10.2	13.6	16.5
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	เท่า	10.6	8.9	8.2
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	วัน	34.1	40.3	44.1
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้การค้า	เท่า	12.1	11.1	10.3
ระยะเวลาชำระหนี้	วัน	29.8	32.4	34.9
Cash Cycle	วัน	14.5	21.6	25.8
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	ร้อยละ	4.1	1.2	(3.7)
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน [2]	ร้อยละ	1.2	(2.4)	(7.9)
อัตรากำไรอื่น [3] [4]	ร้อยละ	0.0	0.1	0.1
อัตราส่วนเงินสดต่อการทำกำไร [1]	ร้อยละ	150.0	242.3	(1.4)
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	ร้อยละ	1.1	(1.8)	(6.2)
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	8.2	(12.8)	(43.4)
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	ร้อยละ	3.7	(4.8)	(12.4)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร [5]	ร้อยละ	15.9	(4.1)	(21.2)
อัตราการหมุนของสินทรัพย์	เท่า	3.3	2.6	2.0
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	1.4	2.0	3.3
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	0.6	1.2	2.0
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย [6]	เท่า	18.1	(6.4)	(20.1)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash basis) [1] [7]	เท่า	35.6	(1.4)	0.1
อัตราการจ่ายเงินปันผลต่อกำไรสุทธิหลังจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองตามกฎหมาย	ร้อยละ	50	0	0

[1] กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยและภาษี
[2] กำไรจากการดำเนินงานคำนวนจากกำไรขั้นต้นหักด้วยค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
[3] รายได้รวมไม่รวมถึงรายได้อื่นที่มิได้เกิดจากการดำเนินงาน
[4] รายได้อื่นคำนวณโดยไม่นับรวมรายได้อื่นที่มิได้มาจากการดำเนินงาน
[5] สินทรัพย์ถาวรคำนวณจากที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สุทธิ
[6] เงินสดสุทธิ ได้มาจาก กิจกรรมดำเนินงาน หารด้วยดอกเบี้ยจ่าย
[7] ภาระผูกพันจากการชำระหนี้รวมรายการดอกเบี้ยจ่าย

<u>นโยบายและระยะเวลาการให้สินเชื่อการค้า</u>

ความสามารถในการชำระเงินของคู่สัญญาจะได้รับการประเมินผ่านกระบวนการตรวจสอบเครดิตที่พิจารณาเงื่อนไขการชำระเงิน อันดับเครดิตของคู่สัญญา หรือการประเมินความน่าเชื่อถือด้านเครดิตของคู่สัญญาของบริษัทฯ เอง โดยพิจารณาจากเงื่อนไขสัญญา ประเทศที่มีการดำเนินงาน รวมถึงความเสี่ยงอื่น ๆ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีทั้งลูกค้าเงินสดและลูกค้าสินเชื่อซึ่งมีระยะเวลาสินเชื่ออยู่ในช่วง 1-120 วันขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์และประเภทของธุรกิจ

14. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 ผลการดำเนินงานในปี 2563

บริษัทฯ มุ่งมั่นดำเนินงานเพื่อตอบสนองความต้องการด้านพลังงานและผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีที่เพิ่มขึ้นในประเทศไทยและกลุ่มประเทศ CLMV (Cambodia, Laos, Myanmar, Vietnam) ตามวิสัยทัศน์ของบริษัทฯ "เติมเต็มพลังชีวิต ด้วยประสบการณ์พลังงานที่เหนือกว่า" และในขณะเดียวกัน บริษัทฯ ก็ยึดมั่นในการดำเนินธุรกิจแบบยั่งยืนโดยการให้ความสำคัญในด้านต่างๆ ตั้งแต่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การศึกษา สุขอนามัย ความปลอดภัย และสิทธิมนุษยชน แนวทางเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่างๆ ถูกถ่ายทอดเป็นนโยบายองค์กร วัฒนธรรมองค์กร และวิถีการดำเนินงานของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงเชื่อมั่นว่าจะสามารถรักษาและเสริมสร้างความเข้มแข็งทางให้ธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

ธุรกิจการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและปิโตรเคมี

โรงกลั่นน้ำมันเอสโซ่ศรีราชาและโรงงานปิโตรเคมีทำงานร่วมกันเพื่อผลิตน้ำมันสำเร็จรูปและผลิตภัณฑ์เคมีที่มีมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัทฯ และคงไว้ซึ่งต้นทุนที่มีศักยภาพในการแข่งขัน ส่วนปฏิบัติการของบริษัทฯ มองหาโอกาสอย่างต่อเนื่องในการเพิ่มผลกำไรและลดต้นทุนการผลิตด้วยโครงการพัฒนาการดำเนินงานต่างๆ เช่น โครงการจัดระบบการดำเนินงานเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การเลือกใช้น้ำมันดิบและวัตถุดิบตั้งต้นจากแหล่งใหม่ๆ เพื่อลดต้นทุนในการผลิตและโครงการการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี 2563 โรงกลั่นน้ำมันและโรงงานปิโตรเคมียังคงมีผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมที่ดีเยี่ยมโดยไม่มีเหตุให้สูญเสียเวลาทำงานและปราศจากการรั่วไหลของน้ำมัน (recordable spill) ทั้งนี้ โรงกลั่นน้ำมันและโรงงานปิโตรเคมีดำเนินงานโดยปราศจากเหตุการณ์การรั่วไหลของน้ำมันเป็นเวลาต่อเนื่องกันถึง 13 ปี และปราศจากเหตุให้สูญเสียเวลาทำงานของพนักงาน รวมทั้งผู้รับเหมาที่เข้าปฏิบัติงานเป็นเวลาต่อเนื่องติดต่อกันถึง 9 ปี นอกจากนี้ คลังน้ำมันทุกแห่งของบริษัทฯ สามารถปฏิบัติงานโดยปราศจากการสูญเสียเวลาทำงานอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 27

นอกจากนี้ การปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่นในช่วงไตรมาสที่ 3 ของปีนี้ดำเนินการสำเร็จตามแผนงานและมีความเป็นเลิศในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ด้านระยะเวลาหยุดทำงาน อีกทั้งยังใช้งบประมาณต่ำกว่าที่ตั้งไว้ งานบำรุงรักษาหอกลั่นบรรยากาศ 2 (APS2) และหน่วยเพิ่มค่าออกเทนตัวเร่งปฏิกิริยา (Continuous Catalytic Reforming หรือ CCR) จะช่วยเพิ่มเสถียรภาพและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

การระบาดของไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้เกิดภาวะอุปสงค์หยุดชะงัก การที่โรงกลั่นมีความยืดหยุ่นในการผลิตจึงสามารถปรับเปลี่ยนการผลิตให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความต้องการภายในประเทศที่เปลี่ยนไปได้อย่างทันท่วงที ตัวอย่างเช่น โรงกลั่นเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตโดยลดการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานและเพิ่มมูลค่าเป็นน้ำมันดีเซล โดยโรงกลั่นสามารลดการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานถึงระดับศูนย์ในช่วงเวลาส่วนใหญ่ของเดือนมิถุนายน หรือการที่โรงกลั่นสามารถปรับการผลิตได้ทันทีเพื่อตอบรับกับทิศทางผลกำไรที่สูงขึ้นของยางมะตอยโดยเพิ่มปริมาณผลผลิตจนได้ปริมาณสูงสุดในรอบ 3 ปีที่ 5,200 บาร์เรล/วัน ในเดือนสิงหาคม ด้านการใช้จ่ายโรงกลั่นประสบความสำเร็จอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานลดลงและใช้เงินลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับความพยายามในการใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพขององค์กร

นอกจากนี้โรงกลั่นยังใช้น้ำมันดิบใหม่ๆ จำนวน 11 ชนิดจากแหล่งผลิตในเอเชียและแอฟริกาในการผลิตปีนี้ เนื่องจากมีราคาซื้อขายที่ถูกกว่า เพื่อเพิ่มอัตรากำไรของการกลั่นผลิตภัณฑ์ โดยในช่วงหกปีที่ผ่านมาบริษัทฯ ใช้น้ำมันดิบใหม่จากแหล่งผลิตที่หลากหลายเป็นจำนวน 47 ชนิด

ในปี 2563 โรงกลั่นน้ำมันได้รับรางวัลการดำเนินงานเป็นเลิศของบริษัท เอ็กซอนโมบิล น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น (ExxonMobil Fuels and Lubricants Company) รวม 4 รางวัล สำหรับความปลอดภัยรายบุคคล ระบบความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติงานที่ราบรื่น

ธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง

จากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ในปี 2563 ธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงได้นำแผนรับมือสถานการณ์การแพร่ระบาดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ เริ่มจากการออกมาตรการ "ห่าง...แต่ห่วงเสมอ" ให้พนักงานสวมหน้ากากและเว้นระยะห่างจากผู้ใช้บริการ ทำความสะอาดมือ เพิ่มความถี่ในการดูแลความสะอาดจุดสัมผัส เช่น ห้องน้ำ และจัดเจลแอลกอฮอล์ล้างมือบริการในสถานี รวมทั้งแจกเจลแอลกอฮอล์แก่ผู้ใช้บริการน้ำมันเอสโซ่ซูพรีมพลัส นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังนำระบบการจ่ายเงินผ่าน QR code และการแจ้งเบอร์โทรศัพท์แทนการแสดงบัตรเอสโซ่ สไมล์ลมาใช้เพื่อเพิ่มประสบการณ์แบบไร้สัมผัสแก่ลูกค้าอีกด้วย ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ ยังคงมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจผ่านกลยุทธ์การลงทุนเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันสูงด้วยผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นเลิศ รวมทั้งความสามารถในการจัดหาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2563 ปริมาณการขายในธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นร้อยละ 44 ของปริมาณการขายรวมทั้งหมดของบริษัทฯ

บริษัทฯ ยังคงทำการลงทุนขยายเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันอย่างต่อเนื่อง โดยบริษัทฯ ได้เปิดสถานีบริการแห่งใหม่จำนวนทั้งหมด 69 แห่ง ซึ่งนับเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและสร้างผลตอบแทนสูงสุด ในขณะที่ยังคงรักษาวินัยในการลงทุนและการใช้จ่ายไว้อย่างเคร่งครัด เครือข่ายสถานีบริการเอสโซ่ ณ สิ้นปี 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 702 แห่ง ส่วนหนึ่งของความสำเร็จนี้เกิดขึ้นได้ จากพันธมิตรทางธุรกิจกับ บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน) เพื่อปรับเปลี่ยนสถานีบริการน้ำมันซัสโก้ จำนวน 21 สถานีเป็นแบรนด์และมาตรฐานของเอสโซ่ สิ่งนี้สะท้อนถึงกลยุทธ์ของบริษัทฯ ในการขยายธุรกิจค้าปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างต่อเนื่องและตอกย้ำการมีอยู่ของแบรนด์เอสโซ่ในประเทศไทย

บริษัทฯ ขยายเครือข่ายของน้ำมันพรีเมี่ยมหรือน้ำมันซูพรีมพลัสอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นปี 2563 มีสถานีบริการที่จัดจำหน่ายน้ำมันซูพรีมพลัส ดีเซล สูตรซีเนอร์จี้ และซูพรีมพลัส แก๊สโซฮอลล์ 95 สูตรซีเนอร์จี้ เป็นจำนวน 485 และ 315 แห่งตามลำดับ นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้เริ่มจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันไบโอดีเซล B10 เป็นผลิตภัณฑ์หลักในกลุ่มดีเซลตามแนวทางของรัฐบาลเพื่อส่งเสริมการใช้น้ำมันชีวภาพในประเทศไทย และนำเสนอผลิตภัณฑ์น้ำมันไบโอดีเซล B7 เป็นทางเลือก โดย ณ สิ้นปี 2563 สถานีบริการน้ำมันเอสโซ่จำนวน 652 แห่งจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซล B10 และสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ 655 แห่งจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซล B7

โปรแกรมสะสมคะแนนผ่านบัตรเอสโซ่ สไมล์ซึ่งช่วยให้บริษัทฯ สามารถเข้าใจพฤติกรรมของลูกค้ามากขึ้น ทำให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการบริการและประสบการณ์การใช้บริการในสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ให้ดียิ่งขึ้น มีจำนวนสมาชิกเข้าร่วมเติบโตอย่างต่อเนื่องโดยมีจำนวนสมาชิกเข้าร่วมมากกว่า 3.1 ล้านราย ในปี 2563 Esso Thailand LINE Official Account ซึ่งเป็นช่องทางการสื่อสารระหว่างบริษัทฯ กับลูกค้า มีจำนวนเพื่อนมากกว่า 6.6 ล้านรายโดยเพื่อนกว่าสี่แสนรายได้ลงทะเบียนเชื่อมโยงบัตรสมาชิกเอสโซ่ สไมล์ลเพื่อรับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติม

นอกเหนือจากความสำเร็จในการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิง บริษัทฯ ยังคงขยายความร่วมมือกับพันธมิตรเดิมเพื่อเพิ่มร้านค้าและบริการในสถานีน้ำมัน โดย ณ สิ้นปี 2563 บริษัทฯ มีร้านค้าพันธมิตรในสถานีบริการทั้งหมดเป็นจำนวน 350 แห่ง ในขณะเดียวกัน บริษัทฯ ยังสามารถสร้างรายได้ด้านอื่นผ่านพันธมิตรทางธุรกิจที่เข้มแข็ง โดยได้ร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจรายสำคัญคือ บริษัท เดอะ ไมเนอร์ ฟู้ด กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ("ไมเนอร์ ฟู้ด") ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้นำด้านธุรกิจอาหารเปิดตัวร้านกาแฟแบรนด์ใหม่ที่มีชื่อว่า "คอฟฟี่ เจอนี่" ในสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่เป็นครั้งแรกโดยในเดือนกันยายน 2563 เพื่อให้สถานีบริการเอสโซ่ทุกแห่งมีภาพลักษณ์ที่สอดคล้องกัน โดยไมเนอร์ ฟู้ด วางแผนจะเปิดร้านกาแฟ คอฟฟี่ เจอนี่ ทั้งในและนอกสถานีบริการน้ำมันโดยในสถานีบริการน้ำมันจะเปิดในสถานีบริการเอสโซ่เท่านั้น และ ณ สิ้นปี 2563 ได้มีการเปิดร้านกาแฟนี้ในสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่จำนวน 2 แห่งเป็นที่เรียบร้อยแล้วและจะมีการเปิดร้านกาแฟนี้เพิ่มเติมอีกในปี 2564

ธุรกิจพาณิชยกรรม

ปี 2563 นับเป็นปีที่ท้าทายมากสำหรับธุรกิจพาณิชยกรรมของเราในประเทศไทยเนื่องจากความต้องการที่ขาดหายไปเพราะการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน อย่างไรก็ตามด้วยความพยายามและความมุ่งมั่นในการหาลูกค้าใหม่ๆ ความร่วมมือที่แข็งแกร่งและการจัดการอุปสงค์และอุปทานใน

ธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมด รวมถึงความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อตลาดและสถานการณ์โควิด-19 บริษัทฯ จึงสามารถเพิ่มปริมาณการขายในส่วนการขายที่มีผลกำไรสูงกว่าในกลุ่มลูกค้าอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม และกลุ่มลูกค้าในประเทศเพื่อนบ้านไม่รวมการขายน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยานได้ถึงร้อยละ 5 ทั้งนี้ยอดจำหน่ายของธุรกิจพาณิชยกรรมยังคงเป็นช่องทางการขายที่สร้างผลกำไรเป็นอันดับสองของบริษัทฯ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51 ของปริมาณการขายน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมดในปี 2563

ช่องทางสุดท้ายของการขายผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทฯ คือ การส่งออกไปยังภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ปริมาณการขายเพื่อการส่งออกเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 4 ในปีก่อนหน้าเป็นร้อยละ 5 ในปี 2563 เนื่องจากไม่มีกิจกรรมการหยุดดำเนินการกลั่นเพื่อการซ่อมบำรุงใหญ่ตามวาระอย่างเช่นในปี 2562

นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังได้เปิดตัวและวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์พรีเมี่ยมจำนวน 4 ชนิด อันได้แก่

- EMF.5: น้ำมันเชื้อเพลิงกำมะถันต่ำ 0.50% สูตรเฉพาะที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับข้อบังคับใหม่ขององค์การเดินเรือระหว่างประเทศ (IMO2020) ซึ่งประสบความสำเร็จในการเปิดตัวไปเมื่อปลายปี 2562 และยังคงประสบความสำเร็จในปี 2563
- Esso Diesel Efficient (EDE): น้ำมันดีเซลเกรดพรีเมี่ยมตัวใหม่ซึ่งมีข้อดีหลายประการ อาทิ สามารถลดการอุปโภคน้ำมันเชื้อเพลิงได้ถึง 2.8% มีสารเพิ่มคุณภาพที่ช่วยทำให้หัวฉีดสะอาดขึ้นส่งผลให้เครื่องยนต์ตอบสนองได้เร็วขึ้นและเพิ่มพลังให้แก่เครื่องยนต์ และยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- UGR 92 RON: น้ำมันเบนซินธรรมดาไร้สารตะกั่วออกเทน 92 สำหรับตลาดกัมพูชา
- Emulsified Asphalt Prime (EAP): ผลิตภัณฑ์ยางมะตอยไพรม์ตัวใหม่ล่าสุดใช้สำหรับงานเคลือบผิว

ด้วยความมุ่งมั่นของทีมธุรกิจพาณิชยกรรมในการขยายยอดจำหน่ายให้แก่ลูกค้า บริษัทฯ จึงได้ขยายฐานลูกค้าเพิ่มเติมในกลุ่มโรงงานผลิตไฟฟ้า ในปีนี้เราประสบความสำเร็จในการทำสัญญาขายกับโรงไฟฟ้าหลายแห่งทั้งที่เป็นโรงไฟฟ้าของรัฐบาลและผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP) ตามเป้าหมายของเราที่จะเพิ่มยอดจำหน่ายในหมวดที่มีปริมาณแน่นอน

บริษัทฯ ยังคงมองหาโอกาสในการขยายเครือข่ายการกระจายผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงและปรับปรุงประสิทธิภาพของคลังน้ำมันอย่างสม่ำเสมอเพื่อรองรับการเติบโตของยอดขาย โดย ณ สิ้นปี 2563 บริษัทฯ มีเครือข่ายคลังน้ำมันทั้งหมด 9 แห่งทั่วประเทศ และมีโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพโดยการเพิ่มเติมและปรับปรุงอุปกรณ์จ่ายน้ำมันแก่รถบรรทุกน้ำมันที่คลังน้ำมันศรีราชา คลังน้ำมันลำลูกกาและคลังน้ำมันลำปาง ส่งผลให้มีกำลังการจ่ายน้ำมันเพิ่มขึ้น การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และยังช่วยเสริมสร้างการบริการให้เป็นที่พึงพอใจแก่ลูกค้า

ธุรกิจผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

ในปี 2563 บริษัทฯ มุ่งเน้นการเพิ่มประสบการณ์ที่คุ้มค่าแก่ผู้อุปโภคและลูกค้าผ่านโปรแกรมสมาชิกเพื่อสะสมคะแนนและการตลาดแบบดิจิทัล ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูงของเราได้ช่วยผู้ประกอบการลดต้นทุนในการบำรุงรักษาเครื่องยนต์ เครื่องจักรจากระยะเวลาการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องที่ยาวนานขึ้น อีกทั้งยังช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมผ่านการลดปริมาณของเสียที่เกิดจากการผลิต นอกจากนี้ บริษัทฯ ได้ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคมผ่านกิจกรรมต่างๆ ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

บริษัทฯ ต่อยอดการมีทั้งธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิงและธุรกิจน้ำมันหล่อลื่นเพื่อเพิ่มคุณค่าโดยการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์โมบิลในเครือข่ายสถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ทั่วประเทศ อีกทั้งลูกค้ายังสามารถสะสมคะแนนเอสโซ่ สไมล์สทุกครั้งที่ซื้อผลิตภัณฑ์โมบิลและสามารถแลกคะแนนเอสโซ่ สไมล์สเป็นส่วนลดในการซื้อผลิตภัณฑ์โมบิลที่สถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ ในช่วงที่มีการระบาดของไวรัสโควิด-19 ทางบริษัทฯ ได้จัดโปรโมชั่นสุดพิเศษให้กับผู้อุปโภคที่ซื้อผลิตภัณฑ์โมบิล คือการแจกไส้กรองน้ำมันเครื่องและคูปองเงินสดเทสโก้เพิ่มเติมจากการได้รับคะแนนสะสมเอสโซ่ สไมล์ส 2 เท่าที่สถานีบริการน้ำมันเอสโซ่ที่เข้าร่วมรายการ

จากการศึกษาถึงความต้องการของลูกค้าผ่านการวิเคราะห์ทางการตลาดและกลุ่มเป้าหมาย บริษัทฯ ได้ออกแบบโปรแกรมการตลาดแบบดิจิทัลต่างๆ ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เช่น โมบิล รีวอร์ด (Mobil Rewards) เพื่อสร้างความผูกพันในแบรนด์โมบิล รวมถึงการจำหน่ายที่ครอบคลุมพื้นที่ที่กว้างขึ้นไปยังอู่บริการซ่อมรถยนต์กว่า 2,000 แห่ง และบริษัทฯ ยังขยายจำนวนร้านค้าที่ติดตั้งแสดงป้ายโมบิลอย่างต่อเนื่อง 1,939 แห่ง นับเป็นการเสริมสร้างแบรนด์โมบิลให้เข้มแข็งในตลาดภายในประเทศไทยและสนับสนุนการเติบโตของการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์หล่อลื่นคุณภาพสูง ทั้งนี้บริษัทฯ ได้เสริมสร้างให้ลูกค้ามีประสบการณ์ที่ดีในการใช้ผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องผ่านทางเครือข่ายศูนย์บริการรถยนต์โมบิลทั้ง 263 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยศูนย์โมบิล 1 เซ็นเตอร์ 231 แห่ง และโมบิลเอ็กซ์เพรส 32 แห่ง ที่พร้อมให้บริการดูแลรักษารถยนต์ด้วยการบริการที่เป็นเลิศและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงทั่วประเทศ นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังพัฒนาความสัมพันธ์กับพันธมิตรการค้าอย่างต่อเนื่อง เช่น บี-ควิกเพื่อเสริมความแข็งแกร่งในการเติบโตของธุรกิจอีกด้วย

ในส่วนของลูกค้ากลุ่มพาณิชย์ ผลิตภัณฑ์โมบิลเดลแวค เอ็มเอ็กซ์ (Mobil Delvac MX) สามารถยืดอายุการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องยนต์ได้มากถึง 40,000 กิโลเมตร จึงทำให้ผู้ประกอบการเดินรถบรรทุกสามารถประหยัดต้นทุนในการซ่อมบำรุงและช่วยลดขยะที่เกิดจากการเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องอีกด้วย และผลิตภัณฑ์น้ำมันเครื่องสังเคราะห์แท้สำหรับการใช้งานในอุตสาหกรรมของเราสามารถช่วยประหยัดพลังงานได้ถึง 3.6% เมื่อเทียบกับน้ำมันเครื่องพื้นฐานซึ่งเป็นการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม บริษัทฯ ได้เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และการดำเนินชีวิตของคนไทยมาอย่างยาวนานผ่านผลิตภัณฑ์น้ำมันเครื่องโมบิลซึ่งเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในโรงงานผลิตไฟฟ้าภายในประเทศ

ในการเผชิญกับโควิด-19 บริษัทฯ ได้ส่งมอบหน้ากากผ้าที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้จำนวน 4,000 ชิ้น แก่เดลิเวอรี่แมนผ่านสถานีบริการเอสโซ่ที่ร่วมรายการผู้ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นฮีโร่ในการขับเคลื่อนธุรกิจในขณะที่ประชาชนอยู่บ้านเพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาลในการ “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ” รวมทั้งมอบเครื่องฆ่าเชื้อโรคอัจฉริยะ UV-C อัลตราไวโอเลต ซี) ให้กับศูนย์โมบิล 1 เซ็นเตอร์และโมบิลเอ็กซ์เพรสทุกสาขาทั่วประเทศเพื่อใช้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อโรคสำหรับรถลูกค้าที่เข้ามารับบริการเพราะความเป็นอยู่ที่ดีของลูกค้านับเป็นหนึ่งในสิ่งที่เราให้ความสำคัญสูงสุด

บริษัทฯ ยึดมั่นที่จะนำเสนอเทคโนโลยีขั้นสูงผ่านผลิตภัณฑ์และการบริการที่เป็นเลิศแก่ลูกค้าและมุ่งมั่นในการสร้างความก้าวหน้าให้แก่ผู้อุปโภคชาวไทยในการขับเคลื่อน การเพิ่มประสิทธิภาพและการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนผ่านประสบการณ์ที่คุ้มค่าจากการใช้ผลิตภัณฑ์หล่อลื่นและบริการของโมบิล

ความปลอดภัย

บริษัทฯ ให้การส่งเสริมอย่างเข้มแข็งในการรณรงค์ปลูกฝังวัฒนธรรมคุณค่าด้านความปลอดภัยให้เกิดในทุกระดับขององค์กร ระบบบริหารการปฏิบัติงานให้มีความปลอดภัย (Operations Integrity Management System: OIMS) ของบริษัทฯ ได้วางกรอบที่ชัดเจนในการจัดการทั้งด้านความปลอดภัยในการทำงานและความปลอดภัยของบุคลากร

ในส่วนของความปลอดภัยส่วนบุคคลนั้น บริษัทฯ ใช้ระบบการป้องกันความสูญเสียในการปฏิบัติงาน (Loss Prevention System: LPS) สนับสนุนให้พนักงานสนใจในพฤติกรรมการทำงานของคนและนำมาใช้ปรับปรุงสถานที่ทำงาน ระบบและความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น บริษัทฯ ใช้แนวทางการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพด้านความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน ซึ่งส่งผลดีต่อบริษัทฯ และช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยโดย “ไม่มีใครได้รับบาดเจ็บ” (Nobody Gets Hurt)

หนึ่งในปัจจัยหลักสู่ความสำเร็จเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ “ไม่มีใครได้รับบาดเจ็บ” คือ การส่งเสริมให้พนักงานทุกคนในบริษัทฯ สามารถทักท้วงได้เมื่อพบเห็นพฤติกรรมที่อาจไม่ปลอดภัย พนักงานทุกคนในบริษัทฯ แต่ละคนสามารถตักเตือนเพื่อนร่วมงานได้ถ้าพบเห็นเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจไม่ปลอดภัย นอกจากนี้ บริษัทฯ ยังสนับสนุนให้พนักงานยินดีรับฟังคำแนะนำเกี่ยวกับการทำงานอย่างไรให้ปลอดภัยยิ่งขึ้น พนักงานทุกคนได้รับการปลูกฝังให้รับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการทำงานที่ปลอดภัยกว่า

โครงการต่างๆ ที่รัดกุมเหล่านี้ทำให้บริษัทฯ ประสบความสำเร็จด้านความปลอดภัยที่สำคัญหลายด้านในปี 2563 ตามที่รายงานไว้ภายใต้ผลการดำเนินงานข้างต้น

สิ่งแวดล้อม

บริษัทฯ ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจและการปฏิบัติการทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าเป็นไปตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ข้อบังคับ และนโยบายของบริษัทฯ ทั้งนี้บริษัทฯ มีมาตรการที่หลากหลายในการควบคุมมลพิษและมาตรการในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการใช้เทคโนโลยีของเอ็กซอนโมบิล ในการลดการปล่อยก๊าซและการประหยัดพลังงาน

บริษัทฯ บริหารจัดการการดำเนินงานในเชิงรุกในเรื่องที่เกี่ยวกับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก บริษัทฯ มุ่งเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและลดการเผาไฟทิ้งจากปล่อง การปล่อยก๊าซเสียทิ้ง รวมถึงการปล่อยก๊าซมีเทน เพื่อบรรเทาลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการดำเนินงานของบริษัทฯ และได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งหมดด้วยเครื่องกังหันก๊าซสามเครื่องที่สามารถผลิตไฟฟ้าและไอน้ำโดยใช้พลังงานความร้อนร่วมกันที่โรงกลั่นน้ำมันศรีราชาและโรงงานปิโตรเคมีของบริษัทฯ ช่วยให้อัตราการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดน้อยลงเมื่อเทียบกับการผลิตไฟฟ้าทั่วไป

บริษัทฯ พยายามนำกระบวนการต่างๆ มาใช้เพื่อลดการปล่อยอากาศทิ้งจากกระบวนการผลิตและจากผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นและเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดทางกฎหมาย บริษัทฯ มีระบบตรวจสอบการรั่วไหลและซ่อมบำรุง (LDAR) ที่ทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสามารถตรวจจับให้มั่นใจได้ว่าไม่มีการรั่วไหลของสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOC) จากอุปกรณ์ รวมถึงสามารถดำเนินการซ่อมบำรุงที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามค่ามาตรฐานที่รัฐบาลกำหนด เตาเผาส่วนใหญ่ที่โรงกลั่นติดตั้งเป็นแบบหัวเผาไหม้พิเศษที่มีสามารถลดการระบายก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ (NOx) น้อยกว่าหัวเผาไหม้แบบธรรมดา นอกจากนี้ โรงกลั่นน้ำมันศรีราชายังมีกระบวนการที่เข้มงวดในการควบคุมการปล่อยอากาศจากทุกปล่องให้อยู่ภายในมาตรฐานที่รัฐบาลกำหนดและภายใต้กรอบการปลดปล่อยมลพิษตามรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และมีการการเตรียมความพร้อมและการป้องกันน้ำมันรั่วไหลอยู่เสมอ

โรงกลั่นน้ำมันดำเนินงานโดยใช้น้ำจืดที่ผลิตจากหน่วยกลั่นน้ำทะเลเป็นส่วนใหญ่ ตามด้วยน้ำรีไซเคิลจากการดำเนินงานในโรงกลั่น แล้วจึงเป็นน้ำจืดจากระบบประปา และมีระบบบำบัดน้ำ เหล่านี้เป็นการช่วยรักษาทรัพยากรน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและประหยัดพลังงาน

บุคลากรที่มีคุณภาพ

บริษัทฯ เชื่อว่าการมีพนักงานที่มีความรู้ความสามารถและมีความทุ่มเทในการทำงานถือเป็นจุดเด่นและความได้เปรียบของบริษัทฯ ดังนั้นระบบการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของพนักงานอย่างรอบด้านของบริษัทฯ จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนให้บริษัทฯ สามารถพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูงสุด มีความทุ่มเท และมีแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานให้กับองค์กรได้อย่างเต็มที่

บริษัทฯ คัดเลือกผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามาร่วมงานและลงทุนในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาบุคลากรผ่านการมอบหมายงาน การสร้างประสบการณ์จากการทำงาน และการให้ความรู้และฝึกอบรมตลอดระยะเวลาในการทำงาน การวางแผนเพื่อความก้าวหน้าในงานอาชีพถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างบริษัทฯ และพนักงาน บริษัทฯ ส่งเสริมนโยบายที่ยอมรับความแตกต่างและการอยู่ร่วมกัน ด้วยความคาดหวังอย่างสูงว่าจะช่วยส่งเสริมให้เกิดผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนพนักงานด้วยกันและต่อทีม

บริษัทฯ ให้ความสำคัญต่อพนักงานที่มีความสามารถและประสบการณ์หลากหลาย ทั้งยังสนับสนุนและผลักดันให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบ และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยเน้นการจ้างพนักงานในประเทศที่ดำเนินธุรกิจอยู่ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศนั้นๆ อีกด้วย

การพัฒนาบุคลากร

ปรัชญาในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานของบริษัทฯ คือสนับสนุนการเติบโตและความเป็นผู้นำของพนักงานจากภายในองค์กร โดยการมอบหมายงานที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์จากแต่ละงานเพื่อพัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ บริษัทฯ สนับสนุนให้พนักงานใช้ความสามารถอย่างเต็มที่เพื่อให้สามารถบรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานที่เป็นเลิศได้

การพัฒนาศักยภาพของพนักงานให้เป็นเลิศนับเป็นเป้าหมายหลักของแผนการพัฒนาศักยภาพของพนักงานบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาพนักงาน โดยมุ่งเป้าหมายที่การสร้างผู้นำและการพัฒนาบุคลากรในระยะยาว การที่บริษัทฯ สามารถเล็งเห็นถึงศักยภาพและพัฒนาเพิ่มความสามารถของพนักงานถือเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินงาน ทั้งนี้พฤติกรรม ทักษะ และขีดความสามารถของพนักงานจะเพิ่มมากขึ้นจากการฝึกอบรมและจากประสบการณ์ความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายที่หลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ บริษัทฯ คาดหวังความเป็นผู้นำจากพนักงานเพื่อกำหนดมาตรฐานการทำงานที่ดี มีความชัดเจน และสร้างแรงบันดาลใจ รวมถึงส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในการทำงานเพื่อให้บริษัทฯ ประสบผลสำเร็จในการแข่งขันทางธุรกิจ

พนักงานของบริษัทฯ เรียนรู้และพัฒนาทักษะผ่านการอบรมจากหลักสูตรที่ผ่านการรับรองมาแล้วว่าเหมาะสมกับการดำเนินกิจการของบริษัทฯ และพัฒนาจากการฝึกฝนผ่านการทำงานจริงในหลากหลายสายงาน การฝึกฝนดังกล่าวยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่พนักงานที่มีความสามารถและมีความมุ่งมั่นที่พร้อมจะเผชิญความท้าทายของธุรกิจในอนาคตทั้งภายในและภายนอกประเทศ

การดูแลและรักษาไว้ซึ่งพนักงานในองค์กร

บริษัทฯ ส่งเสริมการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน เปิดโอกาสให้พนักงานได้มีโอกาสแสดงออกและเสนอความคิดสร้างสรรค์ การเรียนรู้ และสามารถปรับตัวเพื่อสร้างความสำเร็จให้แก่ธุรกิจ พร้อมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ผู้ถือหุ้น

ความเอาใจใส่ต่อพนักงาน เพื่อนร่วมงาน และชุมชนเป็นหนึ่งในค่านิยมที่บริษัทฯ ให้ความสำคัญเสมอมา บริษัทฯ ยึดถือระเบียบปฏิบัติในการจ้างงานอย่างเคร่งครัดและนำเสนอโปรแกรมให้คำปรึกษา การฝึกอบรม ผลตอบแทนที่จูงใจ รวมทั้งค่าตอบแทนต่างๆ ให้พนักงานเพื่อรักษาพนักงานที่มีความสามารถให้อยู่กับบริษัทฯ ในระยะยาว

สุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีในสถานที่ทำงาน

ความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัทฯ ขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีสุขภาพดีและมีความสามารถ นโยบายด้านสุขภาพของบริษัทฯ ระบุความคาดหวังขององค์กรที่จะค้นหาและบริหารความเสี่ยงในเชิงสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของเรา บริษัทฯ พัฒนาโปรแกรมสุขภาพในสถานที่ทำงานที่คำนึงถึงระบบการดูแลสุขภาพในแต่ละพื้นที่และความต้องการด้านสุขภาพ

บุคลากรที่มีสุขภาพดีช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตและเพิ่มประสิทธิผลในการทำงาน บริษัทฯ ให้การสนับสนุนโครงการด้านการดูแลสุขภาพแบบสมัครใจที่ช่วยส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของพนักงานและช่วยประหยัดต้นทุนในแผนสุขภาพด้วย บริษัทฯ เปิดให้มีการให้บริการต่างๆ รวมถึงการให้ความรู้ด้านสุขภาพ ความช่วยเหลือด้านการรักษาโรค และโปรแกรมการออกกำลังกายผ่านโปรแกรม Culture of Health ของเรา

การสนับสนุนความหลากหลายและการมีส่วนร่วม

ความหลากหลายของความคิด แนวคิด มุมมอง ทักษะ ความรู้ และวัฒนธรรม ทำให้บริษัทฯ มีนวัตกรรมที่เพิ่มขึ้น มีความยืดหยุ่นที่มากขึ้น อีกทั้งยังสามารถดำเนินธุรกิจด้านพลังงานที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ดีขึ้น การสร้างสถานที่ทำงานที่ให้ทุกคนมีส่วนร่วม ช่วยให้พนักงานของบริษัทฯ สามารถนำมุมมองที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคนมาผสมผสานกันเพื่อช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ

ความตั้งใจของบริษัทฯ คือการแสวงหาและจ้างพนักงานที่มีความสามารถและทุ่มเท และให้โอกาสพวกเขาในการเรียนรู้เติบโตและประสบความสำเร็จ ซึ่งทำให้ได้พนักงานที่มีมุมมองและแนวคิดที่หลากหลายด้าน อีกทั้ง บริษัทฯ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกลุ่มที่พนักงานเป็นผู้นำ ซึ่งช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมของความหลากหลายและการมีส่วนร่วม

ผ่านโครงการพัฒนาต่างๆ การให้บริการชุมชนและการให้คำปรึกษา บริษัทฯ พิจารณาและตรวจสอบความหลากหลายในทุกขั้นตอนของการจ้างงาน ตั้งแต่การสรรหาบุคลากร การฝึกอบรม และการพัฒนาพนักงานของบริษัทฯ

14.2 การวิเคราะห์การดำเนินงานและฐานะทางการเงิน

14.2.1. ข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานที่สำคัญ

	ไตรมาส 4 ปี 2563	ไตรมาส 4 ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562
ปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่น (พันบาร์เรลต่อวัน)	119	76	115	114
ปริมาณการผลิตพาราไซลีน (พันตัน)	62	39	200	281
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาทต่อดอลลาร์)	30.6	30.3	31.3	31.1
ค่าการกลั่น (ดอลลาร์ต่อบาร์เรล)	5.7	(2.5)	(3.6)	2.1
รายได้จากการขาย (ล้านบาท)	32,481	37,828	126,672	169,348
กำไรขั้นต้น (ล้านบาท)	1,844	(883)	(4,736)	2,004
กำไรขั้นต้นก่อนดอกเบี้ย ภาษี และค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย, EBITDA (ล้านบาท)	1,226	(1,842)	(7,245)	(2,060)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ล้านบาท)	433	(1,870)	(7,910)	(3,065)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อหุ้น (บาท) [1]	0.13	(0.54)	(2.29)	(0.89)

[1] คำนวณจากจำนวนหุ้นสามัญ ณ ปัจจุบัน 3,461 ล้านหุ้น

14.2.2 ราคาอ้างอิงน้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

สรุปราคาเฉลี่ยอ้างอิงของ Platts ที่สิงคโปร์ ของราคาน้ำมันดิบและราคาน้ำมันสำเร็จรูป

หน่วย: ดอลลาร์ต่อบาร์เรล	ไตรมาส 4 ปี 2563	ไตรมาส 4 ปี 2562	ไตรมาส 3 ปี 2563	ปี 2563	ปี 2562
น้ำมันดิบดูไบ	44.6	62.1	42.9	42.2	63.5
น้ำมันเบนซิน ออกเทน 95	48.7	75.0	47.4	46.6	72.5
น้ำมันอากาศยาน/น้ำมันก๊าด	47.0	76.0	42.2	44.7	77.2
น้ำมันดีเซล กำมะถัน (50 ส่วนในล้านส่วน)	48.8	76.9	47.8	49.2	77.8
น้ำมันเตา (180 cs)	43.1	42.4	39.5	38.3	57.3
ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)	37.4	38.8	31.0	35.4	38.7
พาราไซลีน (ดอลลาร์ต่อตัน)	560	801	546	577	891
เบนซิน ออกเทน 95 (ดอลลาร์ต่อตัน) (1)	414	638	402	396	616

ที่มา: ค่าเฉลี่ยอ้างอิงของ Platts ที่สิงคโปร์และ PCI

(1) แปลงค่าเป็นดอลลาร์ต่อตัน โดย 1 ตัน = 8.5 บาร์เรล

น้ำมันดิบดูไบในไตรมาส 4 ปี 2563 มีราคาเฉลี่ยที่ 44.6 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลง 17.5 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า แต่เพิ่มขึ้น 1.7 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล เมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาส 3 ปี 2563 ราคาน้ำมันดิบดูไบเริ่มฟื้นตัวจากระดับต่ำในไตรมาส 2 ปี 2563 เนื่องจากอุปสงค์ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการผ่อนคลายการปิดพื้นที่ (lockdown) ราคาน้ำมันดิบปรับตัวเพิ่มขึ้นในไตรมาส 4 ปี 2563 โดยสาเหตุหลักเนื่องจากการเริ่มใช้วัคซีนป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19 ในหลายประเทศรวมถึงอารมณ์ของตลาดในเชิงบวกเกี่ยวกับการประกาศของซาอุดิอาระเบียที่จะลดการผลิตของตนเองในไตรมาส 1 ปี 2564 ราคาน้ำมันดิบดูไบในเดือนธันวาคม 2563 มีราคาเฉลี่ยที่ 49.8 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ซึ่งสูงขึ้นกว่าราคาเฉลี่ยของเดือนกันยายน ปี 2563 ที่ 41.5 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล อย่างไรก็ตาม ยังคงต่ำกว่าราคาเฉลี่ยของเดือนธันวาคม ปี 2562 ที่ 64.9 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล

ราคาตลาดของผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูปโดยเฉพาะน้ำมันอากาศยานและน้ำมันเตาปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในไตรมาส 4 ปี 2563 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางราคาน้ำมันดิบ ทั้งนี้เป็นผลมาจากอุปสงค์ที่ฟื้นตัวหลังจากการผ่อนคลายมาตรการการปิดพื้นที่ (lockdown) อย่างไรก็ตามราคาผลิตภัณฑ์ทั้งหมดยังคงต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อนยกเว้นน้ำมันเตา อุปทานที่จำกัดในภูมิภาคทำให้ราคาน้ำมันเตาปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยในไตรมาส 4 ปี 2563 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ราคาผลิตภัณฑ์เฉลี่ยในปี 2563 ลดลงตามราคาน้ำมันดิบที่ลดลง

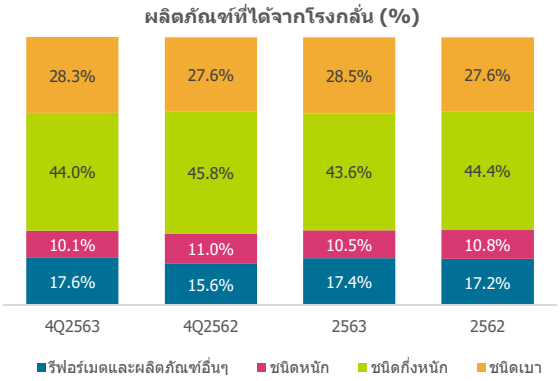
พาราไซลีน (Asian Contract Price) ในไตรมาส 4 ปี 2563 มีราคาเฉลี่ยที่ 560 ดอลลาร์ต่อตัน ลดลง 241 ดอลลาร์ต่อตันเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า แต่เพิ่มขึ้น 14 ดอลลาร์ต่อตันเมื่อเปรียบเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า เนื่องจากอุปทานที่ตึงตัวชั่วคราวซึ่งเกิดจากโรงงานพาราไซลีนในภูมิภาคอยู่ระหว่างการปิดซ่อมบำรุง

14.2.3. การผลิตและค่าการกลั่น

	ไตรมาส 4 ปี 2563	ไตรมาส 4 ปี 2562	+ / -	ปี 2563	ปี 2562	+ / -
กำลังการกลั่น (พันบาร์เรลต่อวัน)	174	174	0	174	174	0
ปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่น (พันบาร์เรลต่อวัน)	119	76	+43	115	114	+1
ปริมาณการผลิตพาราไซลีน (พันตัน)	62	39	+23	200	281	-81
ค่าการกลั่น (ดอลลาร์ต่อบาร์เรล)	5.7	(2.5)	+8.2	(3.6)	2.1	-5.7
ปริมาณการขาย (พันบาร์เรล)	11,353	10,883	+470	45,050	48,298	-3,248
- *ก๊าซปิโตรเลียมเหลว*	647	437	*+210*	2,310	2,444	*-134*
- *น้ำมันเบนซิน*	2,881	2,738	*+143*	11,218	12,000	*-782*
- *แนฟทา*	370	209	*+161*	1,500	1,645	*-145*
- *น้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน/ น้ำมันก๊าด*	478	1,382	*-904*	2,272	5,233	*-2,961*
- *น้ำมันดีเซล*	5,705	5,218	*+487*	22,404	21,822	*+582*
- *น้ำมันเตา*	830	777	*+53*	3,921	4,201	*-280*
- *ยางมะตอย*	442	122	*+320*	1,425	953	*+472*

ปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่นในไตรมาส 4 ปี 2563 อยู่ที่ 119 พันบาร์เรลต่อวัน สูงขึ้น 43 พันบาร์เรลต่อวัน เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า เนื่องจากไม่มีการปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่นใหญ่ดังเช่นในไตรมาสที่ 3 และไตรมาสที่ 4 ปี 2562 ปริมาณการกลั่นน้ำมันในไตรมาสนี้เพิ่มขึ้นหลังจากการปิดซ่อมบำรุงหอกลั่นน้ำมันดิบหน่วยที่ 2 เสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับอุปสงค์ที่ปรับตัวดีขึ้น ปริมาณน้ำมันดิบที่นำเข้ากลั่นในปี 2563 อยู่ที่ 115 พันบาร์เรลต่อวัน การผลิตพาราไซลีนของปี 2563 ลดเหลือ 200,000 ตัน ซึ่งต่ำกว่าปริมาณการผลิตในปี 2562 อยู่ 81,000 ตัน เนื่องจากอัตรากำไรที่ยังอ่อนแอจากสถานการณ์อุปทานล้นตลาดในภูมิภาค

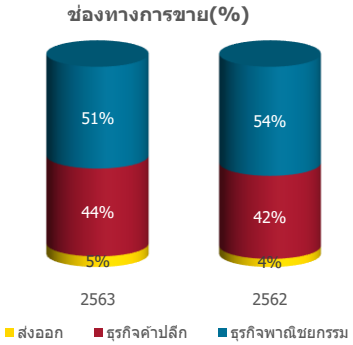
ค่าการกลั่นสำหรับไตรมาส 4 อยู่ที่ 5.7 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ซึ่งปรับตัวสูงขึ้น 8.2 ดอลลาร์ต่อบาร์เรลจากช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้า การปรับตัวที่ดีขึ้นมีสาเหตุหลักมาจากผลกระทบเชิงบวกของสินค้าคงคลัง ส่วนภาพรวมค่าการกลั่นปี 2563 อยู่ที่ติดลบ 3.6 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล ปรับตัวลดลง 5.7 ดอลลาร์ต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับปี 2562 ซึ่งมีเหตุผลหลักมาจากผลกระทบเชิงลบของสินค้าคงคลังและค่าการกลั่นอุตสาหกรรมที่ลดลง

สัดส่วนการผลิตน้ำมันสำเร็จรูปในไตรมาส 4 ปี 2563 และทั้งปี 2563 สะท้อนถึงการปรับเปลี่ยนการผลิตให้สอดคล้องกับอุปสงค์ในช่วงการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 และระยะเวลาการปิดซ่อมบำรุงที่สั้นลงของโรงกลั่นเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว การลดการผลิตในส่วนของน้ำมันสำเร็จรูปชนิดกึ่งหนักเป็นผลสืบเนื่องมาจากอุปสงค์ของน้ำมันอากาศยานที่หยุดชะงัก หักลบบางส่วนกับการเพิ่มผลผลิตของน้ำมันดีเซลซึ่งเป็นการเพิ่มมูลค่าการกลั่นผลิตภัณฑ์ ขณะที่น้ำมันสำเร็จรูปชนิดหนักลดลงจากการลดการผลิตน้ำมันเตาบางส่วนและเปลี่ยนเป็นยางมะตอยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากกำไรและอุปสงค์ที่แข็งแกร่ง

ปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ในไตรมาส 4 ปี 2563 อยู่ที่ 11,353 พันบาร์เรล เพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีก่อนหน้าซึ่งสอดคล้องกับอุปทานที่เพิ่มขึ้นจากการผลิตในโรงกลั่น เนื่องจากไม่มีการปิดซ่อมบำรุงโรงกลั่นใหญ่ ปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ทั้งหมดเพิ่มขึ้นยกเว้นน้ำมันอากาศยานซึ่งลดลงเนื่องจากอุปสงค์ที่ลดลง โดยเฉพาะยางมะตอยที่มีปริมาณการขายเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในไตรมาส 4 เพื่อตอบรับกับอุปสงค์และโอกาสในการทำกำไร

ในปี 2563 ธุรกิจค้าปลีกยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องจากการขยายสถานีบริการ โดย ณ สิ้นปี 2563 มีสถานีบริการ 702 แห่งทั่วประเทศ ในขณะเดียวกันสัดส่วนของการขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มพาณิชยกรรมที่ลดลงสะท้อนให้เห็นถึงอุปสงค์ของน้ำมันอากาศยานที่ลดลงหักลบบางส่วนจากปริมาณการขายน้ำมันดีเซลเกรดพรีเมียมที่เพิ่มขึ้นคือ Esso Diesel Efficient (EDE) และการขยายช่องทางการขายใหม่

<u>สรุปผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19</u>

การแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วของไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อความต้องการของผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงทั้งในประเทศและทั่วโลกอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในไตรมาสที่ 2 ปี 2563 กล่าวคือประเทศต่างๆ รวมถึง ประเทศไทยได้จำกัดการเดินทางภายในและระหว่างประเทศผ่านมาตราการล๊อคดาวน์อันส่งผลให้ความต้องการใช้และราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงในภาคการเดินทางลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะน้ำมันเชื้อเพลิงอากาศยาน บริษัทฯ ได้ปรับเปลี่ยนแผนการผลิตอย่างทันท่วงทีเพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะความต้องการผลิตภัณฑ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น นอกจากนี้สถานการณ์ดังกล่าวมิได้ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อสภาพการเงิน ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ภาระผูกพันตามสัญญา และการอยู่รอดของบริษัทฯ

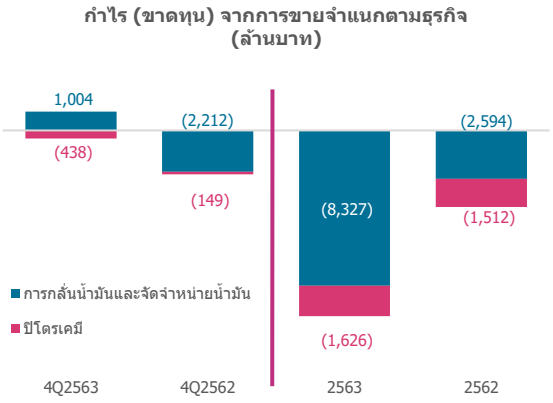
14.2.4. ผลประกอบการด้านการเงิน

หน่วย: ล้านบาท	ไตรมาส 4 ปี 2563	ไตรมาส 4 ปี 2562	+ / -	ปี 2563	ปี 2562	+ / -
รายได้จากการขาย	32,481	37,828	-5,347	126,672	169,348	-42,676
ต้นทุนขาย	(30,637)	(38,711)	+8,074	(131,408)	(167,344)	+35,936
กำไรขั้นต้น	**1,844**	**(883)**	**+2,727**	**(4,736)**	**2,004**	**-6,740**
ค่าใช้จ่ายในการขาย	(1,218)	(1,404)	+186	(4,949)	(5,800)	+851
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(60)	(74)	+14	(268)	(310)	+42
กำไร (ขาดทุน) จากการขาย	**566**	**(2,361)**	**+2,927**	**(9,953)**	**(4,106)**	**-5,847**
รายได้อื่น	4	6	-2	67	82	-15
ต้นทุนทางการเงิน-สุทธิ	(90)	(89)	-1	(357)	(313)	-44
ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) ในบริษัทร่วม	69	83	-14	285	380	-95
กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้	**549**	**(2,361)**	**+2,910**	**(9,958)**	**(3,957)**	**-6,001**
(ค่าใช้จ่าย) เครดิตภาษีเงินได้	(116)	491	-607	2,048	892	+1,156
กำไร (ขาดทุน) สำหรับงวด	**433**	**(1,870)**	**+2,303**	**(7,910)**	**(3,065)**	**-4,845**
กำไรเบ็ดเสร็จอื่น	494	(311)	+805	152	(302)	+454
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวมสำหรับงวด	**927**	**(2,181)**	**+3,108**	**(7,758)**	**(3,367)**	**-4,391**

รายได้จากการขายในไตรมาส 4 ปี 2563 และรายได้จากการขาย ปี 2563 ลดลงเมื่อเปรียบเทียบช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยมีสาเหตุหลักมาจากการลดลงของราคาขายและปริมาณการขายผลิตภัณฑ์ อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19

บริษัทฯ ได้เพิ่มความสำคัญในการลดต้นทุนในการดำเนินงานและประสบความสำเร็จในการลดค่าใช้จ่าย เพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรมที่อ่อนแอและผลกระทบจาก COVID-19 โดยค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารลดลงร้อยละ 15 ในปี 2563

ในไตรมาส 4 ปี 2563 บริษัทฯ มีผลกำไรจากการขายเป็นจำนวน 566 ล้านบาท เปรียบเทียบกับผลขาดทุนจากการขายจำนวน 2,361 ล้านบาท ในช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า ซึ่งแบ่งเป็นผลกำไรจากส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและการจัดจำหน่ายน้ำมันจำนวน 1,004 ล้านบาท อันมีสาเหตุหลักมาจากผลกระทบเชิงบวกของสินค้าคงคลังและค่าใช้จ่ายของการซ่อมบำรุงโรงกลั่นที่ลดลง ในส่วนธุรกิจปิโตรเคมีมีผลขาดทุนจำนวน 438 ล้านบาทสะท้อนถึงกำไรขั้นต้นของพาราไซลีนที่ลดลงอย่างต่อเนื่องจากความไม่สมดุลของอุปสงค์และอุปทานในภูมิภาค

ในปี 2563 ส่วนธุรกิจการกลั่นน้ำมันและการจัดจำหน่ายน้ำมันมีผลขาดทุนจากการขาย 8,327 ล้านบาทซึ่งต่ำกว่าปีก่อนหน้า 5,733 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากผลกระทบเชิงลบจากสินค้าคงคลังและกำไรขั้นต้นของอุตสาหกรรมที่ลดลง ธุรกิจปิโตรเคมีมีผลขาดทุนจากการขาย 1,626 ล้านบาท เมื่อเทียบกับผลขาดทุน 1,512 ล้านบาทในปี 2562 ซึ่งสะท้อนถึงกำไรขั้นต้นของพาราไซลีนที่ยังคงอ่อนแอ

ต้นทุนทางการเงินสุทธิในไตรมาส 4 ปี 2563 ใกล้เคียงกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนหน้า แต่เพิ่มขึ้นจำนวน 44 ล้านบาทสำหรับปี 2563 ซึ่งหากไม่รวมผลกระทบจากการรับรู้ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยจากหนี้สินสัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับสัญญาเช่า (TFRS 16) ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 ต้นทุนทางการเงินสุทธิลดลงเล็กน้อยซึ่งสาเหตุหลักมาจากอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงหักลบบางส่วนกับยอดหนี้ที่สูงขึ้น

14.2.5. งบแสดงฐานะการเงิน

หน่วย: ล้านบาท ยกเว้นหน่วยร้อยละ	ณ 31 ธ.ค. 2563	ณ 31 ธ.ค. 2562	+/-	+/- %
สินทรัพย์				
- สินทรัพย์หมุนเวียน	22,921	31,978	-9,057	-28%
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	38,457	34,265	+4,192	+12%
รวมสินทรัพย์	**61,378**	**66,243**	**-4,865**	**-7%**
หนี้สิน				
- หนี้สินหมุนเวียน	35,446	36,676	-1,230	-3%
- หนี้สินไม่หมุนเวียน	11,573	7,449	+4,124	+55%
รวมหนี้สิน	**47,019**	**44,125**	**+2,894**	**+7%**
ส่วนของเจ้าของ				
- ทุนที่ออกและชำระแล้ว	17,075	17,075	0	0%
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	4,032	4,032	0	0%
- สำรองตามกฎหมาย	1,001	1,001	0	0%
- กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร	(8,081)	(170)	-7,911	+4,654%
- องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ	325	173	+152	+88%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	7	7	0	0%
รวมส่วนของเจ้าของ	**14,359**	**22,118**	**-7,759**	**-35%**
รวมหนี้สินและส่วนของเจ้าของ	**61,378**	**66,243**	**-4,865**	**-7%**

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลง 9,057 ล้านบาท จากยอด ณ สิ้นปี 2562 ปัจจัยหลักมาจากการลดลงของมูลค่าสินค้าคงเหลือและลูกหนี้การค้าจากราคาสินค้าที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงการลดลงของภาษีสรรพสามิตจ่ายล่วงหน้า บริษัทฯ มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น 4,192 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่มาจากสินทรัพย์สิทธิการใช้ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับสัญญาเช่า (TFRS 16) และสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับผลขาดทุนทางภาษีสะสมยกไป

บริษัทฯ มีหนี้สินรวม 47,019 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2,894 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของหนี้สินตามสัญญาเช่าตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับสัญญาเช่า (TFRS 16) และการเพิ่มขึ้นของยอดเงินกู้ยืมระยะยาวหักลบบางส่วนกับเงินกู้ยืมระยะสั้นที่ลดลง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทฯ มียอดเงินกู้ยืมรวมจำนวน 28,203 ล้านบาท เปรียบเทียบกับ ณ สิ้นปี 2562 จำนวน 26,943 ล้านบาท ทั้งนี้ บริษัทฯ ยังคงรักษาแหล่งเงินทุนให้เพียงพอกับภาระผูกพันในการชำระเงินอย่างต่อเนื่อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 มียอดเงินกู้ยืมระยะยาวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 6,334 ล้านบาท และยอดเงินกู้ยืมระยะสั้นลดลงเป็นจำนวน 21,869 ล้านบาท

ส่วนของเจ้าของลดลงจำนวน 7,759 ล้านบาท ซึ่งสะท้อนผลขาดทุนสำหรับ ปี 2563 รวมถึงผลขาดทุนที่ยังไม่รับรู้จากการวัดมูลค่าใหม่ของเงินลงทุนจากการถือหุ้นของบริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BAFS หักลบบางส่วนจากการวัดมูลค่าใหม่ของภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน

14.2.6. งบกระแสเงินสด

หน่วย: ล้านบาท	ปี 2563	ปี 2562
กระแสเงินสดจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	409	(10,167)
กระแสเงินสดจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน	(1,251)	(1,211)
กระแสเงินสดจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	827	11,172

ในปี 2563 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมการดำเนินงานจำนวน 409 ล้านบาท สะท้อนถึงผลผลกระทบเชิงบวกจากเงินทุนหมุนเวียนซึ่งโดยหลักมาจากการลดลงของสินค้าคงเหลือและภาษีสรรพสามิตจ่ายล่วงหน้า หักลบกับผลการดำเนินงานขาดทุนสำหรับงวด กระแสเงินสดใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 1,251 ล้านบาท ซึ่งโดยหลักเป็นผลจากการลงทุนเพื่อสร้างและพัฒนาสถานีบริการน้ำมัน โครงการของโรงกลั่น รวมถึงเงินสดจ่ายเพื่อได้มาในสินทรัพย์สิทธิการใช้ หักลบบางส่วนกับเงินปันผลรับจากการลงทุน กระแสเงินสดได้มาจากกิจกรรมจัดหาเงินจำนวน 827 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ยืมสุทธิ

14.2.7. อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนกำไร

	ไตรมาส 4 ปี 2563	ไตรมาส 4 ปี 2562	ไตรมาส 3 ปี 2563	ปี 2563	ปี 2562
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)	5.7%	(2.3%)	5.9%	(3.7%)	1.2%
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%)	1.3%	(4.9%)	1.5%	(6.2%)	(1.8%)
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	13.4	(19.9)	14.3	(20.1)	(6.4)

อัตราส่วนสภาพคล่องและอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

	ณ 31 ธ.ค. 2563	ณ 31 ก.ย. 2563	ณ 31 ธ.ค. 2562
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.6	0.6	0.9
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.2	0.1	0.2
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	2.0	2.2	1.2
อัตราส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.4	0.6	0.2
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	1.9	2.2	1.2

ที่มาในการคำนวณ:

อัตราส่วนกำไรขั้นต้น = กำไรขั้นต้น / รายได้จากการขาย

อัตราส่วนกำไรสุทธิ = กำไรสุทธิ / รายได้จากการขาย

อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย = EBITDA / ดอกเบี้ยจ่าย

อัตราส่วนสภาพคล่อง = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว = (เงินสดและรายการเทียบเท่า + เงินลงทุนระยะสั้น + ลูกหนี้การค้า)/ หนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = หนี้เงินกู้รวม / ส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนหนี้เงินกู้ระยะยาวต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = หนี้เงินกู้ระยะยาว / ส่วนของผู้ถือหุ้น

อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = (หนี้เงินกู้รวม - เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด) /ส่วนของผู้ถือหุ้น